

първообразна та коренна рѣч на всичките изѣць има слогъ крѣтъ както върчѫ = верчѫ, то єсть въртимъ: ѹ върчѫ става обрацао = обращамъ, заврѣщамъ, поврѣщамъ, бѣтвѣщамъ, то єсть ь = е = а: така ѹ бѣлъгъ = блогъ = благъ, тѣ єсть ь = о = а. И не може да бѫде ѹ има то Болга за тая причина: първо въ Исторіа та не знаемъ никоги да си е называвала Болга Болга, нитѣ пѣкъ Блѣгъ, нѣжели Бѣлга или Блѣтъ. Но да си рѣши, чи бѣлъгъ или бѣлъгъ є коренна рѣч славѣнска требва да забелѣжимъ, какъ бѣлгарскъ-атѣ изѣцъ, който безсумнѣнѣ є славѣнски, има пречудно свойство, кога полугласните бѣкъ и ѧкъ си слѣгатъ съ склоненіята ѧ и ръ, иматъ си полугласни те свобода та да са склонятъ ѹ на прѣдъ ѹ постѣ склонясно то, както си види въ слѣдующите рѣчи, бѣлнувамъ ѹ бѣлнувамъ, вѣлъкъ ѹ вѣлъкъ, гѣлтамъ ѹ гѣлтамъ, дѣлженъ ѹ дѣлженъ, жѣлть и жѣлть, сълза, пълънъ, сълице ѹ проч.: така и бѣлъгъ или бѣлъгъ има си славѣнско то свойство и славѣнско безъ сумнѣнїе значеніе, тѣ єсть бѣлъгъ = блогъ = благъ, тѣ єсть пѣстие. *Бѣлгаръ* значи *щастливъ*, то єсть има подъ *власти* *щастие* то: ѹ съ приложеніе то на второ то *бѣлкончаніе* *инъ*, бѣлгаринъ, тѣ єсть мѣстото на което принадлежи. И кога има то бѣлгаринъ, или бѣлгаринъ є ѹ край до край славѣнско, какъ бѣлгари те, който изъ начало си имали това има не бѣли славѣнски родъ, както и днѣсъ; този нѣка рѣшатъ бнѧ, който за наѣсъ разсуждаватъ въ книги те, начъ въ лицѣ не ни сѫ видѣли, ни изѣцъ атѣ не знаехъ, ни домашни те обѣчани ѹ *правы*⁴⁾.

Най-горещиятъ защитникъ на етимологита *бѣлгаринъ* отъ *блажъ* въ нашата литература обаче е *Рожковъ*, който въ своята „*Бѣлгарска Старина*“ *Бук. 1865* отдава голѣмо място на въпроса: какво значи бѣлгаринъ? (пр. 195, 196, 197—199, 201, 203, 204, 206, сп. и 191),

Въ *Горски Ижтихъ* (Нови Садъ 1857) той бѣ още на мнѣніе, че бѣлгари сѫ получили името си отъ своята столица *Бѣлгаръ*: „А бѣлгари има є почижло и прѣбѣло си прѣимѣществено падъ всѣ славяни, кто сѫ освободили Волжанскъ имъ брати, и учредили всѣкы царство и прѣстолы въ Прѣславъ и другьдѣ отъ прѣстолный градъ Бѣлгаръ. Какъто и Цариградски Римогрѣци вмѣсто народное си има употребляватъ въ общѣ мѣстное имѧ. „Еѹѡ εἰπα: Κενοταυτικοπολѣтѹς“ или само „εѹѡ εἰπα: πολѣтѹς“ (р. 206, заб. 23). Въ „*Бѣлгарска старина*“ тая етимология е пожертвувана вече за друга, която ласкае много повече националното самолюбие.

„Европейски изѣки си учени даромъ мѣдруватъ чи тии бѣлгари (дошавши ушъ чакъ въ 502 год. подиръ Христѣ въ днѣшнѣ *Бѣлгарии!*) бѣли *татаро-унгарскаго племени*,¹⁾ нѣ като дошли въ *Бѣлгарии*, найшли тамо седемъ народа, славяни, смѣсли си съ тѣхъ и си пославали до шушъ за тѣрдѣ малко врѣмя! Нѣ тии учени не ни показъятъ, отъ дѣ и *коги* сѫ бѣли дошли тии седѣмъ народа славянски въ *Бѣлгари*, и нѣкаквъ си *най-манничкъ татаро-унгарскѣ остаткѣ въ газика ни?*

¹⁾ Ср. и *Горски Ижтихъ*, 206.